

Сценічні засоби виразності є компонентами естрадного мистецтва. Естрадний номер — це синтетичне мистецьке явище, у якому визначальним є короткометражність, видовищність та динамічність. Сценічне мистецтво — це вид художньої творчості, у якій образне відображення досягається через сценічну дію. Артисти естрадного жанру називаються естрадними артистами. Здебільшого це визначення естрадного артиста асоціюється із «зірками» естради. Головне в естраді — це безпосередня взаємодія артиста з глядачем. Це мистецтво базується на сучасному матеріалі відповідно до вимог публіки.

Арсенал жанрів має чотири групи: 1. Розмовний напрям естради; 2. Музичні напрями (вокальний, пісенний); 3. Інструментально-оркестрові напрями. 4. Хореографічні. 5. Оригінальний напрям.

Класифікація різновидів естради: 1. Концертна естрада (різножанрові виступи на концертних майданчиках); 2. Театральна естрада; 3. Святкова естрада; 4. Телевізійна естрада.

Артист естради, співак, за своїм призначенням належить до сценічного мистецтва, тому що один із жанрів естради — це музичний вокальний жанр (пісня). Естрада від театру відрізняється іншим художнім відображенням життя та формою існування. Якщо в театрі головне — вистава, то в естраді центром є номер. Але вся естрада як мистецьке шоу має свою внутрішню структуру, на яку впливають історичні й соціальні чинники.

Л. Красовська

ОСНОВНІ ПИТАННЯ В НАВЧАННІ ЕСТРАДНОГО СПІВАКА

L. Krasovska

MAIN ISSUES IN TRAINING A VARIETY SINGER

Метою публікації є висвітлення методико-практичних аспектів вокальної підготовки естрадних співаків на сучасному етапі та класифікація методів вокального навчання.

За останній час дуже популярними стали так звані комерційні навчання, коли постановкою голосу займаються люди, що мають дипломи випускників (диригентів хору) музичних училищ, які є некомпетентними у вокально-професійній сфері. Ця непрофесійність призводить до сумних наслідків. Подібні «фахівці» з вокалу привертають до себе увагу вокалістів-початківців, обіцяючи їм заняття за різними західними методиками, швидкий результат, навчання роботі з мікрофоном, студійні записи, участь у музичних конкурсах і швидкі перемоги. Однією з найбільших оман є постановка голосу у складі гурту. Якщо пропонується такий спосіб навчання, то можна бути впевненим, що заняття збирається проводити непрофесіонал, який не в змозі проспівати самостійну вправу, яку він програє на інструменті. Справжній викладач помітить помилки, природні недоліки і буде точно знати план розвитку голосу, зважаючи на конкретні природні дані, буде прищеплювати почуття смаку й артистизму, що є важливим для виконавця.

Небезпечними є помилки деяких представників екстремального вокалу, які викладають за своїми «унікальними» методиками, що полягають у тому, що не можна перевчитися на естрадну манеру виконання, маючи академічну постановку голосу. На жаль, сучасні естрадні виконавці суцільно самоучки, що здебільшого співають «на зв'язках», без опори, грамотного дихання. Зазвичай такі співаки

швидко амортизують голос при повній відсутності техніки вокалу. І звичайно ж, таких виконавців чекає недовге творче життя й безліч захворювань голосу.

Деякі молоді педагоги, стверджуючи й наполягаючи на тому, що не можна перейти з академічної манери виконання на естрадну, не мають системної вокальної освіти, не кажучи про академічну. Багато з них є фахівцями екстремального вокалу, які вже викладають за цими своїми «унікальними» методиками. Та не напрацювавши основних принципів вокалу, дуже небезпечно приступати до технік розщеплення зв'язок, драйву. Академічна постановка голосу є міцною основою для подальшої орієнтації та самоствердження себе як вокаліста. Кваліфікований педагог-професіонал дасть повний обсяг грамотних технік вокалу, навички опори, дихання, голосоведення. Процес переходу від академічного вокалу до естрадного при правильному контролі займає кілька хвилин, а не кілька років, як стверджують деякі новоспечені педагоги.

Спів — це робота не тільки зв'язок, але й голови. Загальне розуміння процесу дозволяє вільно змінювати тембр, подачу звуку не тільки в межах академічного вокалу, але й рок-вокалу, і естрадного вокалу. Добре поставлений вокальний апарат тренує зв'язки. Вони гнучко переходять до манери полегшення тембру, перекладу звуку на гортань. І академічний діапазон, при естрадному співі в легкій манері виконання, від меншої напруги ще більше розширюється. Не маючи основи академічного співу, є великий ризик закріпити «гортанні» навички, вузли на зв'язках, незмикання. Грамотно поставлений академічний голос позбавить від перенапруги зв'язок і разом з тим дасть необхідну працездатність без зриву голосу.

С. Гуральна

НАРИС ІСТОРІЇ ОРГАННОГО МИСТЕЦТВА ГАЛИЧНИИ

S. Huralna

ESSAY ON THE HISTORY OF THE ORGAN ART OF GALICIA

Органна церковна музика пройшла тривалий шлях становлення, який супроводжувався чергуванням періодів піднесення, значних художніх здобутків із періодами духовної стагнації та нівелювання колишніх ідеалів. Її вивчення тісно пов'язане із дослідженням історичної, ментальної специфіки становлення мистецтва, умов функціонування церковного життя, церковно-музичної освіти, діяльності церковних хорів, творчої спадщини окремих композиторів та загалом усіх об'єктивних умов, які різною мірою впливали на культурно-мистецьке життя в регіональному, національному та міжнародному аспектах.

Оскільки вивчення богослужбової музичної творчості в Україні довгий час було забороненим, культивування та дослідження органної духовної творчості зберігалось виключно на локальному рівні та не підлягало науковому осмисленню. З відновленням незалежності України, напрацювання науковців спрямовувалися на вивчення проблем хорового виконавства, відтворення процесу розвою національної культури та музичного мистецтва, у яких специфіка церковно-обрядового співжиття й літургійна музика згадувались принагідно. І вже сьогодні закони толерантності та поваги до інших віросповідань у суспільстві уможливили вільне пропагування та дослідження римо-католицької музики та пов'язаного з нею органного виконавства.

Відсутність джерелознавчих досліджень, загальних історіографічних праць та навіть контекстуальних монографічних розвідок українською мовою, зумовило